

Καὶ ἄρματώσου μιὰ φορά, 'ς ἂν καπετάνος ποῦ ἦσουν,
Καὶ ζώσου τὸ σπαθακί σου, αὐτὸ τὸ 'ξακουσμένο,
Καὶ βάλε τὰ πιστόλια σου, τὰ φλουροκαπνισμένα,
Πᾶρε καὶ τὸ τουφέκι σου τ'ἀργυροχρυσωμένο,
Καὶ 'βγα 'ς τὴ ράχη χούγιαξε, 'ς ἂν τ'ἔξιο παλληκάρι.

Κνημίδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν,
'Αμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χαλκεόν· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὖτυκτον ἔθηκεν
'Ιππουρίν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
Ἔβλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμῃφιν ἀρήρει.
(Ἰλ. Γ, 329. Β. 42 κτλ.).

Ο ΑΠΟΘΑΝΩΝ ΝΑΥΤΗΣ

Arg. Pass. CCCVIII. Π. 'Αραβαντ. 44.

Στρατιώταις σκάψατε βουνὰ καὶ καβαλλάρης κάμπο,
Νὰ θάψετε αὐτὸν τὸν νιὸ κάτω 'ς τὸ περιγιάλι,
Ν' ἀκούῃ ἀχνιὰ τῆς θάλασσας¹ καὶ ταραχὴ τὰγέρα,
Ν' ἀκούῃ καὶ τοὺς συντρόφους του, ποῦ λέν τὸ «ἔα μόλα»².

Σῆμά τέ μοι χεῦται, πολιτῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
'Ανδρὸς δυστήνοιο καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι·
Ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαι τ' ἐπὶ τύμβῳ ἑρετμόν,
Τῷ καὶ ζῶς ἔρεσσον, ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἐτάροις (Ὁδ. Α, 75).
1. Ἄχνη ἀλός (Ἰλ. Δ, 426. Ὁδ. Ε, 403 κτλ.)
2. Εἶα μάλα. (Αριστ. ἐν Εἰρήνῃ 460).

Arg. Pass. σελ. 501. 490.

Δὲν εἶνε κρῖμα νὰ διψῶ, κ' ἐμπρός μου νᾶν' ἡ βρύσι;
Νερὸ νὰ μὴ μπορῶ νὰ πιῶ, ποῖός εἶδε τέτοια κρίσι;

Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον, χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα,
'Εσταότ' ἐν λίμνῃ· ἡ δὲ προσέπλαζε γενεῖφ·
Στεῦτο δὲ διψάων, πῖειν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι (Ὁδ. Α, 581),

Arg. Pass. CCXXXV. 9.

Σὰν ἄρχισαν τὸν πόλεμον ἀπ' τὸ τάχ' ὥς τὸ βράδυ,
'Αφῆκαν τὰ τουφέκια τους κὴ ἐβγάλαν τὰ σπαθιά τους·
Κ' ἐρρίχτηκαν μέσ' 'ς τὴν Τουρκιὰ 'ς ἂν τὰγρια λιοτάρια.

Λέουσιν εὐικότες ὠμοφάγοισιν (Ἰλ. Ε, 782 κτλ.).
'Αμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε λέων ὥς (Ἰλ. Ε, 299)
'Ὡς εἰπὼν, ἐπὶ Κεθριότῃ ἡρώϊ βεβήκει,
Οἶμα Λεορτος ἔχωρ (Ἰλ. Π. 751).

Π. 'Αραβαν. 119 σελ. 24.

'Σ τὸ χῶμα ἔπεσεν ὁ νιὸς αἵματοκυλισμένος.

Πᾶς δὲ χαμᾶζε

Κάππεσεν ἐν κονίῃσι, νέον φοῖνικι φαεινός, (Ἰλ. Ο, 537).
Κόνιος δεδραγμένος αἵματοέσσης (Ἰλ. Ν, 393. Π. 486. κτλ.).
Τοὺς δ' ἶδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι πεπτεώτας
(Ὁδ. Χ, 384).

Pass. CLIV, 13.

Μόν' κλειστέ μου τὰ μάτια μου, φιλεῖστε μ' ἕνας ἕνας,
Καὶ κόψτε κλαριά, στρῶστέ μου, κλαριά προσκεφαλάρι.

Χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἐλέειν, σὺν τε στόμα ἐρείσαι (Ὁδ. Α, 425)
'Οφθαλμοὺς καθελοῦσα· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων (Ὁδ. Ω, 295).

Οὐ μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ ὅσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ (Ἰλ. Α, 452. Ὡσαύτως παραβαλ. Ὁδ. Α, 193, Ε, 482—7).

Arg. Pass. CCXXXVII. 6.

'Ἦσουν κολῶνα 'ς τὸ Μοριά καὶ Φλάμπουρο 'ς τὴ Κόρθο,
'Ἦσουν καὶ 'ς τὴ Τριπολιτσά θεμελιωμένους πύργους.

Τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο (Ὁδ. Α, 555).
'Επεὶ σφισιν ἔρμα πόληος ἔσκε (Ἰλ. Π, 549. Α, 284. Γ. 229).
'Ὡσπερ γάρ μιν πύργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρωσιν (Καλλίν. 21)
(*Ἐπεται τὸ τέλος)

ΑΙ ΔΥΟ ΑΚΡΟΠΟΛΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΓΟΥΣ

ΛΑΡΙΣΣΑ ΚΑΙ ΑΣΠΙΣ

Α') *Λάρισσα* (Κάστρο) ἡ ἀκρόπολις αὕτη τοῦ Ἄργους ἡ κατὰ τὸν Αἰσχύλον ἱεταδόκος σκοπιὰ καὶ Palladea arx καὶ Larissaeus apex κατὰ τὸν Statium ὠνομάσθη οὕτως κατ' ἄλλους μὲν ἀπὸ Λαρίσσης θυγατρὸς τοῦ Πελασγοῦ, κατ' ἄλλους δὲ εἶνε πελασγικὴ λέξις σημαίνουσα ἀκρόπολιν, φρούριον, κατὰ τὸν Ἡσύχιον δὲ ἐκ τοῦ λάσα = πέτρινος ἀκρόπολις. Εἶναι δὲ ὅζυ πέτρινον ὄρος ὕψους 289 M., πρόσαντες, ἀπόκρημνον, πανταχόθεν σχεδὸν μετὰ ποωδῶν κρημνῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων προκύπτουσιν ἀπότομοι σκόπελοι. Κεῖται ἐν τῷ μέσῳ τῶν Μυκηνῶν καὶ τῆς Λέρνης, δύο δηλ. λίαν μακρὰν ἀπέχοντων σημείων τῆς πεδιάδος. Προχωροῦσα δὲ ὥς ἀκρωτήριον εἰς τὴν θάλασσαν εἶνε ἐκ τῶν μεγαλοπρεπῶν καὶ

ισχυρῶν ἀκροπόλεων τῆς Ἑλλάδος, εἶνε ὡς ἡ ἀκρόπολις τῶν Ἀθηναίων, τὸ φυσικὸν φρούριον τοῦ Ἄργους. Ὡς τοιοῦτον ἐχρησίμευσεν ἐπὶ Ῥωμαίων, Βυζαντινῶν, Φράγκων, Ἑνετῶν καὶ Τούρκων. Λοιπὸν εἶνε ὀνομαστὴ διὰ τὴν ἱστορίαν τὴν ἐγκλεισμένην ἐντὸς τῶν περιστεφουσῶν ἐπάλξεων, εἰς τὰς ὁποίας κατέφυγον ἐναλλάξ ἄλλοτε μὲν οἱ πρόμαχοι τῆς ἐλευθερίας, ἄλλοτε δὲ οἱ χαλκεῖς τῶν σιδηρῶν ἀλύσεων, διὰ τῶν ὁποίων αἰῶνας ὀλοκλήρους ἐδέσμευσαν τὴν Ἑλλάδα. Ἡ θέσις τῆς ἀκροπόλεως ταύτης θεωρεῖται στρατηγικωτάτη, διότι φυλάσσει τὴν εἰς τὸ Ἀργολικὸν πεδῖον εἰσοδὸν ἐκ Φλιούντος, Νεμέας καὶ Κλεωνῶν. Κατασκευασθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ Δαναοῦ εἶνε εὐρύχωρος καὶ χωρητικὴ πολυαρίθμου στρατιᾶς, ἔχει τέσσαρας δεξαμενάς ἐντὸς τοῦ βράχου κεκομμένας καὶ κεκαλυμμένας διὰ λιθοκόλλας. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς κορυφῆς ὑπάρχουσι τείχη κυκλώπεια ἐξ ὑπερόγκων λίθων, τὰ ὁποία ἀπετέλουν τὴν ἀρχαίαν ἀκρόπολιν. Ἐπὶ τῶν τειχῶν τούτων ἐπικάθηνται, ἄλλα τὰ μὲν ρωμαϊκῆς τὰ δὲ ἐνετικῆς κατασκευῆς. Πέριξ τῆς κορυφῆς ὑπάρχει τείχος μετὰ πύργων καθαρῶς ἐνετικῆς ἐποχῆς. Ἐπὶ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ ὄρους τῆς ἀφορώσης πρὸς τὴν Λυκωνήν, συναντᾷ ὁ ἀνερχόμενος ἐκ τοῦ ἀγ. Γεωργίου τείχος ἀρκετοῦ πάχους, τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν ἰσως εἰς ἀσφάλειαν τῶν ἀναβαινόντων. Πλησίον τοῦ ἐκκλησιδίου τῆς Ἀγίας Μαρίνης σώζονται τείχη ἐνετικῆς κατασκευῆς, τὰ ὁποία θὰ ἐχρησίμευον ὡς προτείχισμα τῆς κυρίως ἀκροπόλεως. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἦτο ναὸς τοῦ Λαρισσαίου Διὸς ἄνευ ὀρόφου καὶ ἄγαλμα ξύλινον λατρευόμενον σχεδὸν μέχρι τοῦ Πausanίου. Ὑπῆρχε καὶ ναὸς Ἀθηναῖς ἀξιοθέατος περιέχων ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀναθημάτων καὶ ξόανον Διός, τὸ ὁποῖον ἐκτὸς τῶν δύο ὀφθαλμῶν τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐν τῇ φυσικῇ θέσει, εἶχε καὶ τρίτον ἐπὶ τοῦ μετώπου. Ἐντεῦθεν ὠνομάζετο ὁ θεὸς Ζεὺς τριόφθαλμος, Ζεὺς Τριόπας εἴτε διότι οἱ παλαιοὶ ἐνόμιζον αὐτὸν κύριον τοῦ παντὸς διηρημένου εἰς τρεῖς ἀρχάς, εἰς οὐρανόν, θάλασσαν καὶ Ἄδην, εἴτε διότι οὗτος βλέπει τὸ παρὸν τὸ παρελθόν καὶ τὸ μέλλον, εἴτε τέλος διότι ἡ ὀξύδερκεια τοῦ Θεοῦ ἐκτείνεται πανταχοῦ καὶ περιβάλλει τὸ πᾶν. Ἐλέγετο δὲ ὅτι ὁ Ζεὺς οὗτος ἦτο πατὴρ τοῦ Πριάμου, ὁ ὁποῖος λαβὼν αὐτὸν ὡς κληρονομίαν παρὰ τοῦ Λαομέδοντος ἱδρυσεν νάον ἐν τῷ ὑπαίθρῳ τῆς αὐλῆς ἐνθα κατέφυγε κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας. Ἐντεῦθεν καὶ Ἑρκειος ὠνομάζετο. Κατὰ τὴν διανομὴν δὲ τῶν λαφύρων ἔλαχε τὸ ξόανον τοῦτο εἰς τὸν Σθένηλον τὸν υἱὸν τοῦ Καπανέως, ὅστις ἐπανελθὼν εἰς Ἄργος ἔφερεν αὐτό. Ἐν τῇ ἀκροπόλει ταύτῃ εὐρέθη ὀγκώδης λίθος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτο κεχαραγμένη ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή εὐρισκομένη ἤδη ἐν τῷ μουσεῖῳ τοῦ Ἄργους

Α ΒΟΥΛΑ ΚΑΙ Ο ΔΑΜΟΣ ΑΡΓΕΙΩΝ ΤΙΒ. ΚΛΑΥΔΙΩ. Γ. . . . ΟΝ
ΦΑ. Μ. ΑΝΕΘΗΚΕ Κατὰ τὴν εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἄνοδον ἦτο ναὸς Ἦρας Ἀκραίας δηλ. Ἦρας τῶν ὑψωμάτων ὠνομάζετο δὲ οὕτω διότι ὁ ναὸς ἦτο ἐκτισμένος ἐπὶ τῆς ἄκρας· πιθανῶς δὲ ἐπὶ τῆς ἀποτόμου προεκβολῆς τοῦ κρημνοῦ ἐνθα ὑπάρχει σήμερον ἡ ἐκκλησία ἡ ὠνομαζομένη Παναγία κατακεκρυμ-

μένη ἡ Παναγία τοῦ βράχου. Ἐκεῖ πλησίον ἦτο καὶ ναὸς Ἀπόλλωνος Πυθαίως οὕτως ὠνομαζόμενος ἢ ἐκ τῆς συγγενείας καὶ συνδέσμου μετὰ τοῦ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος ἢ ἐκ τοῦ Πυθαίως πρῶτον ἐνταῦθα ἐλθόντος ἐκ Δελφῶν. Αὐτὸς οὗτος ὁ ναὸς ὠνομάζετο καὶ Δειδαριώτης Ἀπόλλων, διότι ἡ θέσις αὐτῇ ὠνομάζετο Δειράς (λαιμὸς βουνοῦ). Τὸ ἄγαλμα τοῦτο ἦτο χάλκινον. Ἐν τῷ ναῷ τούτῳ ὑπῆρχε μαντεῖον ἐνθα μέχρι τοῦ Πausanίου ἀκόμη καθ' ἑκάστον μῆνα ἐθύετο διὰ νυκτὸς ἀρνίον καὶ τις τῶν παρθένων εἰργασμένη εὐνῆς ἀνδρὸς καὶ γενομένη τοῦ αἵματος τοῦ ζώου ἐγένετο ἀτοχὸς ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐχρησιμοῦται. Συνείχετο δὲ μετὰ τοῦ ναοῦ τούτου καὶ ἕτερος ναὸς Ἀθηναῖς ὀξυδερκοῦς ἱδρυθεὶς ὑπὸ Διομήδους πρὸς ἐνδειξιν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν θεάν ἡ ὁποία, μαχομένου ποτὲ αὐτοῦ ἐν Ἰλίῳ, ἀφῆρεσε τὴν ἀχλὺν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν, ὡς λέγει ὁμηρος

ἀχλὺν δ' αὐτοὶ ἀπ' ὀφθαλμῶν ἔλον ἢ πρὶν ἐπῆεν

ὄφρα εὖ γινώσκῃς ἡμῖν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.

Ἐτιμᾶτο δὲ ἡ θεὰ αὕτη καὶ ὡς πολιοῦχος καὶ τὸ ἄγαλμα αὐτῆς κατεδύετο εἰς τὸν ποταμὸν Ἰναχον κατὰ τὸν Καλλιμαχον 35. ὃς κεν ἴδῃ γυμνὴν τὴν Παλλάδα τὴν πολιοῦχον. Καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν ἑκτασιν τῆς Λαρίσσης εὐρίσκει τις συντρίμματα κεχρωματισμένων ἀγγείων κατὰ τὸ ὕφος τῶν Μυκηναϊκῶν, Τυρηντικῶν καὶ Ναυπλιακῶν καὶ πλίνθους αἵτινες ἀποδεικνύουσιν ὅτι πᾶσα αὕτη ἡ ἐπιφάνεια ἦτο κατωκημένη ἐκ παλαιωτάτων χρόνων. Ἐκ τῆς κορυφῆς βλέπει τις τοὺς χλοερούς λειμῶνας τῆς ὠραίας καὶ εὐφόρου πεδιάδος τοῦ Ἄργους τοὺς ὁποίους διὰ ποικιλοχρῶν ἀνθῶν καὶ εὐδῶν κοσμεῖ τὸ ἔαρ· βλέπει τις τὰ ῥόδα τὰ διανοίγοντα τὴν πορφυρᾶν κάλυκα, τὸν κισσὸν ὅστις ἡρέμα περιβάλλει ἐρείπια καὶ τάφους, τὴν ἄμπελον ἣτις βρίθουσα βότρυων ἐκτείνει τὰ εὐλύγιστα κλήματα τῆς. Ἐντεῦθεν ἀκούει τις τὰ ἐν τοῖς δένδροις διαιτώμενα γένη τῶν ὀρνίθων, τὴν εὐστομόν ἀηδόνα, τὸν τερετίζοντα τέττιγα, τὴν βομβοῦσαν μέλισσαν, τὴν ἄγγελον τοῦ ἔαρος. Ἐντεῦθεν βλέπει τις πολύφυλλον πεύκην ἐν τοῖς ἀμπέλοις, τὴν ἀμφιλαφὴ καὶ ὑψηλὴν πλάτανον, ἣτις ἀνακουφίζει διὰ τῆς εὐεργετικῆς σκιᾶς τὰ κεκηκότα μέλη τῶν ὁδοιπόρων καὶ ἐργατῶν. Φέρονται ἐντεῦθεν τὰ βλέμματα πρὸς τὸν θαυμαστὸν Ἀργολικὸν κόλπον, ὅστις φαίνεται ὅτι ἐκτείνεται εἰς τὸ Ἄργος ἡρεμὸς ἵνα ὑποταγῇ εἰς τὸ σκῆπτρον τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ νᾶ ὠραίσῃ καὶ κοσμήσῃ αὐτό. Βλέπει τις τὴν Ναυπλίαν μετὰ τῶν ἀμυχῆτων φρουρίων τοῦ Παλαμηδίου καὶ Ἰτζ-κλέ, τῆς Τυρύνθου τὰ Κυκλώπεια τείχη, τὸν ναὸν τῆς Ἦρας καὶ τὰς πολυχρύσους Μυκήνας αἵτινες τὸ πάλαι ἦσαν ἡ πρωτεύουσα τοῦ βασιλείως τῶν βασιλέων Ἀγαμέμνονος, καὶ τὴν τραπεζοειδῆ κορυφὴν τοῦ Ἀπέσαντος ὄρους. Ἀναγνωρίζει τις ἐντεῦθεν καθαρῶς καὶ τὸν τελευτωδῆ γῶρον τῆς Λέρνης. Ἐκ τῆς ἀκροπόλεως βλέπει τις τὸν ναὸν τοῦ Νεμείου Διὸς καὶ τὸ στάδιον ἐνθα ἐπανηγυρίζοντο οἱ Νέμειοι ἀγῶνες. Οἱ ὀφθαλμοὶ ἐμπήγονται ἐκεῖ, ἐνθα ἡ Ἑλλάς κατὰ τριετίαν συνηθροίζετο νᾶ διαφιλο-

νικήση τὸ βραθεῖον τοῦ δρόμου, τῆς πάλης, καὶ πυγμῆς. Ἐκεῖ ὁ θεῖος Πίνδαρος ὕμνει τοὺς ἥρωας τῆς Νεμέας. Οἱ νικηταὶ τῆς Ὀλυμπίας καὶ Κορίνθου δὲν ἦσαν εὐχαριστημένοι ἂν δὲν ἤρχοντο ἐνταῦθα νὰ κριθῶσιν ἄξιοι τοῦ στεφάνου. Ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς χαρᾶς ταύτης τὴν ὁποῖαν αἰσθάνεται τις ἐκ τῆς ἀπόψεως τῆς Λαρίσης, καταλαμβάνεται ὑπὸ ἀκράτου λύπης καὶ πένθους ἀναλογιζόμενος ὁποῖα εἶνε ἡ διαφορὰ ταύτης τῆς σήμερον πόλεως πρὸς τὴν πόλιν τῶν θεῶν καὶ τῶν βασιλέων. Ἀνακράζει δὲ μετὰ τοῦ rouqueville, ποῦ εἶνε σήμερον οἱ ναοὶ τῆς ἀρχαιότητος; ποῦ εἶνε τὰ μεγαλοπρεπῆ οἰκοδομήματα, τὰ ὁποῖα ἐκόσμου καὶ καθωραΐζον τὸ ὑπερήφανον Ἄργος; Τί ἔγειναν οἱ ἀνδριάντες τῶσων ἡρώων; ποῦ εἶνε ὁ τύμβος τοῦ ἐνταῦθα φονευθέντος ὑπὸ κεράμου Πύρρου; Ποῦ εἶνε ἄραγε τὸ μέλαθρον τοῦ βασιλέως τῶν βασιλέων Ἀγαμέμνωνος; Ποῦ τὸ στάδιον, ἐνθα ἐπανηγυρίζοντο οἱ Νέμειοι ἀγῶνες. Μάτην θὰ ἀναζητήσῃ τις τὰ ἔχνη τοσούτων μνημείων. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τῇ διεσπαρμένῃ καὶ διασκορπισμένῃ, μόνον τὸ ὄνομα Ἄργος ἐκ τῆς παλαιᾶς εὐκλείας διεσώθη. Σήμερον βλέπει τις τὴν πόλιν μετὰ οἰκιῶν ἄνευ γραμμῶν, ἄνευ τάξεως ἐρριμένας ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ κεχωρισμένας διὰ γαιῶν καὶ ὁδῶν. Τὰ ὄρη δυσγνώριστα εἶνε. Μάτην τις ἀναζητεῖ νὰ εὕρῃ τὸ ἄντρον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Ἡρακλῆς ἐκ τοῦ ἔδου ἀπέσπασε τὸν Κέρβερον, τὴν λίμνην τῆς Ἀλκυονίδας διὰ τῆς ὁποίας ὁ Βάκχος κατέβη νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν Σεμέλην. Διὰ τὴν ἑλλειψιν ταύτην ὁμως ἀποζημιούται ὁ περιηγητὴς ἐκ τῆς εὐαρέστου θέας τῆς πεδιάδος κεκαλυμμένης διὰ παντοίων καρποφόρων δένδρων. Καὶ ὁ Ἀλφειὸς Μυτιληναῖος ἐν Ἀνθολογίᾳ Ἑλληνικῇ παραβάλλων τὸ ἀρχαῖον κλέος τῆς πόλεως πρὸς τὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἐποίησε τὸ ἐξῆς ἐπιγράμμα,

Ἄργος, Ὀμηρικὲ μῦθε, καὶ Ἑλλάδος ἱερὸν οὐδας,
καὶ χρυσὴν τὸ πάλαι Περσέος ἀκρόπολι,
ἐσθέεσασθ' ἡρώων κείνων κλέος, οἳ ποτε Τροίης
ἤρειψαν κατὰ γῆς θεϊόδομον στέφανον
ἀλλ' ἡ μὲν κρείστων ἐστὶν πόλις· αἱ δὲ πεσοῦσαι
δείκνυσθ' εὐμύκων αὐλῖα βουκολίων.

Β) Ἀντικρὺ τῆς σήμερον ἐκκλησίας τῆς κατακεκρυμμένης ὑψούμενος λόφος πέτρινος, πλατὺς, στρογγύλος—ὕψους 75—80 μ.—ὑπεράνω τῆς πόλεως ἐκτείνεται μέχρι τῆς κοίτης τοῦ Χαράδρου ὡτὰν νὰ θέλῃ νὰ λουσθῇ. Ὁ λόφος οὗτος ὁ νῦν ὀνομαζόμενος ἅγιος Ἡλίας, ἐνεκα τῆς μικρᾶς ἐπ' αὐτοῦ ἐκκλησίας, ἐσχημάτιζεν ἰδιαιτέραν ἀκρόπολιν, ἥτις, ὡς τὰ ἀκόμη διατηρούμενα λείψανα δεικνύουσι, περιβάλλεται ὑπὸ τείχους ἐκ μεγάλων κανονικῶν τετραγώνων ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας 120 μ. Εἰς τοῦτον ἀναβαίνει τις ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους τῆς πόλεως, ὅπερ ὀνομάζεται Ἀρβανιτιᾶ, διὰ πετρίνης κλίμακος ἐκ 13 βαθμίδων. Κατὰ τινας μὲν ὀνομάζεται Φορωνικὸς λόφος, κατ' ἄλλους Ἄργος καὶ κατ' ἄλλους Δειράς, κατ' ἄλλους Ἀθηναῖον, ἀλλ' εὐαρμυστότερον ὀνομάζεται Ἀσπίς ἐνεκα τοῦ σχήματος. Ἐπὶ τοῦ λόφου τούτου ἦτο ὡς σύμ-

βολον τῆς πόλεως ἐμπεπηγμένη ἀσπίς, ἐξ ἧς ἡ παροιμία «ὡς τὴν ἐν Ἄργει ἀσπίδα καθελὼν σεμνύνεται». Οἱ Ἀργεῖοι δὲ οἱ τὴν νεότητά καθαρὰν καὶ ἀδιάφορον φυλάξαντες κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ἀναλαβόντες ἀσπίδα χρυσὴν προπομπέουσι τοῦτο ἔχοντες γέρας κατὰ τινὰ μῦμον ἀρχαῖον. Σώζονται δὲ συντρίμματα ἀγγείων καὶ κεράμων. Ἐκτὸς τῶν λειψάνων τοῦ τειχισμοῦ τῆς ὀχυρώσεως εὐρίσκει τις εἰς τὸν μεσημβριανὰ τοικὸν κρημνὸν τοῦ λόφου ἐκ μεγάλων πετρίνων κορμῶν ὑπόγειον ὁδὸν ἀνοικτήν, ἡ ὁποία ἔχει μῆκος 65 ποδῶν καὶ πλάτος ἐνὸς ποδός, πρὸς μεσημβρίαν δὲ περικλείεται ὑπὸ κυκλοειδῶς μικρᾶς καμάρας. Οἱ τοῖχοι εἶνε κεκαλυμμένοι μετὰ πυκνῆς ὑπολεύκου λιθοκόλας. Ἰσως τοῦτο ἦτο δεξαμενὴ, ἴσως ἦτο κατ' ἄλλους τὸ ὑπὸ τοῦ Παυσανίου ἀναφερόμενον κατὰγειον οἰκοδόμημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐρίσκετο ὁ ὑπὸ τοῦ τυράννου Περιλάου καταστραφεὶς θάλαμος τῆς Δανάης. Ἄν ἡ τελευταία αὕτη εἰκασία εἶνε δικαία, ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐνταῦθα εἶνε καὶ τὸ μνημεῖον τοῦ βασιλέως Κροτωποῦ, υἱοῦ τοῦ Ἀγήνορος, ὁ ναὸς τοῦ Διονύσου Κρησίου, καὶ ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης Οὐρανίας καὶ ὁ τάφος τοῦ βασιλέως Ἀκρίσιου. Ὅτι δὲ ὁ μικρὸς οὗτος λόφος ἦτο ἰδιαιτέρα τις ἀκρόπολις ὀχυρὰ καὶ δυσκαθαίρετος μανθάνομεν καὶ ἐκ τοῦ Πλουτάρχου καὶ ἐκ τοῦ Λιβίου 34,25 utrasque arces—nam Duas habent argivi. Δὲν εἶνε ὁμως ὀρισμένον ποῖα ἐκ τῶν δύο ἀκροπόλεων ἦτο ἡ παλαιότατη, ἡ Λάρισσα ἢ ἡ Ἀσπίς. Ἡμεῖς εἰκάζομεν ὅτι ἦτο ἡ δευτέρα, διότι δὲν ἦτο δυνατόν οἱ βασιλεῖς νὰ διέμενον ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς καὶ ἀποκρήμνου Λαρίσης, ἄλλως τε ἡ Ἀσπίς εἶνε πλησιεστέρα εἰς τὴν πόλιν καὶ ἔχει εὐκολωτέραν τὴν ἀνάβασιν κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἀκροπόλεως τῆς Τιρύνθου.

(Ἐκ τῆς ἀνεκδότου ἱστορίας τοῦ Ἄργους)

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Φεβρουαρίου 1889.

I. Κ. ΚΟΦΙΝΙΩΤΗΣ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ "ΤΟΥ ΜΟΡΕΩΣ" ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΕΙΣΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΟΛΕΩΣ "ΜΟΡΕΑΣ"

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ ΕΝ Τῷ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚῷ ΣΥΛΛΟΓῳ 'ΠΑΡΝΑΣΣῳ'

ΠΑΡ'

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΕΤΡΙΔΟΥ,
ΗΓΗΓΗΤΟΥ, ΣΧΟΛΑΡΧΟΥ

(Συνέχεια προηγ. φυλλαδίου).

ΜΕΡΟΣ Γ'.

α'. Μένει λοιπὸν νὰ ἐξετάσωμεν ἤδη καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἀκαμάτου μεσαιωνοδίφου, κ. Σάθα, καὶ οὕτω νὰ δώσωμεν πλέον πέρας εἰς τὴν παρούσαν πραγματείαν.

Ὁ κ. Σάθας ὡς εἶπομεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, παραδέχεται